

MULLAST PUHTAKS

Väljakaevatud mugulad puhastan ettevaatlikult mullast ja kalkan välja varreõnarustesse kogunenud vee. Siis viin mugulad hoidlasse, kus toimub nende järgnev puhastamine ning säilitamiseks ettevalmistamine.

Kui muld on väga raske, kleepub see tugevasti mugulate külge ega tule lahti ka tugevama raputamisel. Sel juhul peab juurmugulad juba kohe õues ära pesema. Voolava vee või veekogu puudumisel saab seda edukalt teha suuremas veetünnis. Võtke varretüükast kinni ning liigutage kogumikku ettevaatlikult üles-alla. Nii saab puhastada ka mullaga tugevalt kokkupaakunud juurmugulaid.

Sageli lagunevad kogumikud väljakaevamisel eraldi osadeks. See juhtub enamasti siis, kui maha on pandud suured juurmugulad. Siis tuleb hoolikalt kinnitada igale eraldi osale uus etikett, et vältida segiminekut.

EEMALDAGE KINDLASTI VARRETÜÜKAD

Mõned autorid soovivad säilitamisel juurmugulatele varretüükad alles jätta. See on äärmiselt vale ja eksitav nõuanne! Tüükad ning eriti neis sisalduv mahlane või sültjas säsi riknevad väga kiiresti, olles eriti ahvatlevad hallitusseentele. See ongi üks peamisi põhjusi, miks daaliate mugulad talvel ei säili.

Kuna varretüükad riknevad juba 5–10 päeva jooksul, tuleb need kindlasti enne seda eemaldada. Lõigake tüügas maha vahetult enne juurekaelal asetsevaid punge või siis vähemalt rohelist varreosa ulatuses. Allesjäänud osast kookige välja mahlane (värsket kurki meenutav) säsi.

Kui kasvatate daaliaid ühel ja samal kohal mitu aastat järjest, tuleb kindlasti hoolikalt ära koristada kõik mahajäänud lehed-varred, et vältida haigustekitajate talvitumist ning mulda sattumist.

Ehkki daaliate pealsed kujutavad endast suurt hulka haljasmassi, sisaldavad need ka puitunud või poolpuitunud osi. Seetõttu võtab nende komposteerumine aega mitu aastat.

VAHEL EI TOHI VIIVITADA MINUTITKI

Daaliate väljakaevamine on töö, mida tuleb teha väga kiiresti. Kui on oodata tugevamat külma või ähvardab lund sadama hakata, ei tohi oodata minutitki, sest vastasel korral oleksid kahjud suured või isegi korvamatud. Seetõttu püüdkite oma toiminguid õigesti organiseerida ja operatiivselt tegutseda.

Etikett sordi nimega siduge varre külge maapinna lähedale. Labidas vajutage sügavale mulda umbes 30 cm kaugusele varrest ning kergitage natuke.

Samamoodi tehke teisel pool taime.

Kogumik tõmmake mullast välja äärmiselt ettevaatlikult, sest juurmugulad on väga haprad ja võivad kergesti enamasti juurekaelalt katkeda.

Kui võtate kuulda kõiki siin antud nõuandeid, ei ole tegelikult ka suurema hulga daaliate ülesvõtmine mingi eriline probleem. Oma 400 sordi ja umbkaudu 2000 taime üleskaevamiseks ja

hoidlasse toimetamiseks on mul kulu- nud ainult 2–3 päeva.

KALLE KRUIUS,
daaliakolleksionäär